

HET RAADSEL VAN DE TEMPELIERS

DE DAGBOEKEN VAN ROGER SHALLOT

Reeds verschenen in deze reeks:

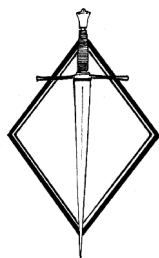
1. De moorden van de witte roos
2. De gifbeker
3. Het raadsel van de tempeliers

Meer informatie over de uitgaven van
Uitgeverij De Leeskamer kunt u vinden op onze internetsite:
www.leeskamer.nl
of schrijf naar Uitgeverij De Leeskamer,
Boldijk 4, 7021 JA Zelhem (Nederland)

PAUL DOHERTY
DE DAGBOEKEN VAN ROGER SHALLOT 3

HET RAADSEL VAN
DE TEMPELIERS

MISDAAD EN SPIONAGE IN DE LATE
MIDDELEEUWEN

De Leeskamer

PROLOOG

Onze moordzucht heeft ons allen tot kinderen van Kaïn gemaakt: Kaïn, die, toen de aarde nog maar pas geschapen was, zijn broeder doodde met een ezelskaak en zich in de wildernis verborg tot God hem eruit verjoeg, bij het hoofd greep en er het moordenaarsteken op aanbracht. Het kan niet anders, of wij zijn zijn kinderen, nietwaar? Als Kaïn, de zoon van Adam, ons aller stamvader is, dan moeten ook wij allen zijn teken dragen.

Ik zie mijn kapelaan snuiven alsof hij een vieze lucht geroken heeft: hij tuit zijn zuinige lippen en trekt rimpels in die kersrode neus van hem. Zijn probleem is dat die neus te dicht bij zijn broekklep zit! Mannen met korte beentjes zijn niet te vertrouwen – hun hersens zitten te dicht bij hun kont en daardoor is hun begrip beperkt.

Maar goed, we zijn dus allemaal kinderen van Kaïn. Eerlijk gezegd heb ik dat niet zelf bedacht. Michel Nostradamus, de toekomstvoorspeller van Catharina de Medici, heeft het me ooit gezegd, toen ik me schuilhield in Parijs voor een bende moordenaars die op mijn hoofd uit waren, maar, zoals mijn stopwoordje luidt, dat is een ander verhaal.

Een vreemde kerel, die Nostradamus! In zijn geheime kamer in het kasteel van Blois had hij een schitterende spiegel hangen. Als je daarin keek, kon je de toekomst zien. Catharina de Medici, de wellustige, moordzuchtige Catharina – Madame

Serpent, zoals ik haar noem – zat er vaak dagenlang in te starren.

Nostradamus had ook dromen waarin hem de toekomst werd voorspeld, beweerde hij: 's nachts werd hij bezocht door demonen, met donkere, bloeddoorlopen ogen en in hun vuist enorme boekrollen, waarin de zonden van de mensheid van de eerste tot de laatste dag waren opgetekend. Nostradamus zei dat ze die boekrollen steeds maar bleven uitrollen en dat er geen eind aan kwam. Dat er geen eind kwam aan de afschuwelijke, bloedige euveldeaden van de mens.

Dat ben ik met hem eens, want de Moordzucht heeft me mijn hele leven achtervolgd en komt me nog steeds kwellen in mijn dromen. O nee, zelf heb ik nog nooit een moord gepleegd, maar ik heb wel mijn hele leven doorgebracht met het opsporen van moordenaars. En nu heb ook ik dromen als Nostradamus: over bizarre, genadeloze duivels, met van woede verwrongen tronies en opgetrokken lippen. Ze komen uit het diepste duister, want het zijn de verdoolde zielen van moordenaars.

Gisternacht nog werd ik gewekt door deze geesten, vlak nadat de sneeuw die was gevallen de velden onder een dikke witte deken had bedolven. Ik schoot overeind in mijn hemelbed, trok de gordijnen opzij en staarde door het grote erkervenster dat uitzicht biedt over het grasveld voor mijn huis. De maan scheen spookachtig wit, de sterren stonden glinsterend als zilverkleurige wieken aan de hemel. Aan weerszijden van mij lagen Phoebe en haar zuster Margot warm en zacht te snurken. (Een prachtmanier om midden in de winter warm te blijven!) Ik staarde uit over het grasveld en dacht aan mijn verleden. Toen zag ik die donkere schaduw als een enorme vleermuis bewegen en wist ik dat hij door de Heer der Duisternis vooruitgeworpen werd.

(Mijn kapelaan lacht. Laat hij op zijn tellen passen, die lamstraal! 'Het zullen de dampen van de wijn geweest zijn,' gniffelt hij. Als hij niet oppast, trek ik hem de kussens van onder zijn kont. O ja, reken maar dat ik dat zal doen, en dat mijn homunculus, mijn dwergje van een kapelaan, dan met zijn billen op het harde hout zal moeten zitten.)

Ik had die schaduwgestalten wel degelijk zien komen, de

nachtmerriemannen, de spoken uit mijn verleden.

De volgende ochtend arriveerde er een vreemdeling, die door de diepe sneeuw was gereisd met brieven en volmachten die hem toegang verschaften tot Roger Shallot, Lid van de Geheime Raad, Ridder in de Orde van Bath, Ridder in de Orde van de Kousenband, Vrederechter, Voorzitter van de Jury, Maarschalk in de Orde van Sint Michaël. (Die laatste titel is me verleend door een heerschappij dat zich tsaar van alle Russen noemde, de moordzuchtigste schoft in mensenheugenis.)

Ik maakte met de vreemdeling kennis in mijn geheime kamer, achter het wandtapijt in de grote zaal. De kapitein van mijn lijfwacht stond met getrokken zwaard achter me, want ofschoon ik al ver over de negentig ben, heeft ouwe Shallot nog altijd vijanden. De geheim agenten van menig staatshoofd kunnen nog steeds een beloning opstrijken als ze mijn hals afsnijden en mijn levensbloed weg laten stromen. Iemand die in mijn buurt komt, moet dus op zijn tellen passen.

Dat deed deze man dan ook: hij hield halt bij de grote poort die toegang tot mijn landgoed geeft. Als hij mijn terrein zonder toestemming had betreden, zouden mijn grote Ierse wolfs-honden hem aan stukken hebben gescheurd, en zo niet, dan hadden de grote, sterke kerels die dienen in mijn troep huurlingen hem opgeknoopt aan de eerste de beste boom.

Maar goed, ik maakte dus kennis met hem in mijn geheime kamer, waar het enige lichtschijnsel afkomstig was van de komfoors met gloeiende houtskool en de kaarsen van zuivere bijenwas, waarvan de vlammen lang en sterk in het duister op en neer dansten. Voor mij was dat licht sterk genoeg om hem te kunnen zien, maar het was niet fel genoeg om de tegen de muren opgestapelde schatkisten, kasten, verzegelde pakketten en met hangsloten afgesloten kisten te onthullen, volgestouwd met de papieren van ouwe Shallot, de erfenis van een moorddadig verleden.

De kerel zag er onopvallend uit, oud en kalend, met een huid die de kleur van donker geworden leer had aangenomen, maar zijn heldere, montere oogopslag beviel me. Die blik deed me denken aan mijn vroegere meester, Benjamin Daunbey, een neef van die dikzak, kardinaal Wolsey, in wiens dienst we beiden jarenlang gezwogen hebben.

Mijn bezoeker bleef een tijdje zitten en staarde me aan.

‘U kent me dus niet meer?’ vroeg hij.

Hij sprak perfect Engels, maar met een licht accent.

‘Kom nou!’ antwoordde ik. ‘Hoe zou ik me iedereen die ik ooit gekend heb nog kunnen herinneren?’

Ik bekeek de volmachten die hij had meegebracht en die nu op de schrijftafel voor me liggen, met het zegel van Elizabeth van Engeland, die verrukkelijke meid. Elizabeth met de groene ogen, de dochter van Boleyn. (Ik zeg niet de dochter van Henry de Achtste. Die vette schoft. De Grote Moordenaar was onvruchtbaar. Ik weet wel wie de echte vader van Elizabeth was, maar dat vertel ik jullie niet. Nou ja, voorlopig niet. Een andere keer misschien nog eens.)

‘Waarom heeft de koningin,’ vroeg ik, ‘u deze volmachten verleend?’

De man haalde zijn schouders op en boog zich dicht naar me toe. De kapitein van mijn lijfwacht tikte met zijn zwaard zacht de schouder van de kerel aan, om hem te waarschuwen dat hij niet nog dicht bij me moest komen.

‘Wie bent u?’ vroeg ik.

De man haakte zijn mantel open en liet het bloedrode gewaad en het witte, zespuntige kruis zien van de Ridders van de Heilige Johannes, die ook wel de hospitaalridders worden genoemd. Ik slaakte een zucht en glimlachte.

‘Zoals ik al zei,’ vervolgde mijn gast, ‘kent u mij niet meer, Sir Roger. Ik ben John de Coligny, hospitaalridder en baljuw in die orde, maar ik ben geboren op het landgoed Templecombe in Somerset.’

Grote God! Daar zat ik en ik gaapte hem aan, terwijl ik overspoeld werd door herinneringen: aan zwaarbewolkte luchten en de besneeuwde bomen en weiden van Somerset. Aan loeiende vlammen rond een bed. Aan een op hol geslagen paard dat zijn berijder voortsleepte en met zijn hoeven dood trapte. En aan het ijskoude water van dat meer toen Benjamin en ik tegen een buitengewoon wrede moordenaar vochten. De tranen rolden over mijn wangen en ik deed niets om ze tegen te houden.

‘Sir Roger.’ De Coligny zweeg een ogenblik. ‘Ik wilde u niet ontriefen. Hare Majesteit de Koningin heeft me gezegd dat u

wel zou begrijpen dat dit geheim gehouden dient te worden. Ik ben katholiek en volgens de wet verdien ik de doodstraf indien ik ook maar één voet op Engelse bodem zet. Maar ik ben teruggekeerd om een schuld af te lossen, om een gelofte gestand te doen.'

Hij knoopte zijn wambuis open en haalde er een klein, gevlekt leren etui uit dat hij aan een koord om zijn nek had gedragen.

Ach, wat een bitterzoete herinneringen! Ik wist wat er komen ging, maar met mijn ogen vol tranen kon ik alleen staren naar de kleine ring met de amethyst die de kerel over mijn schrijftafel op me toeschoof.

'Ik was nog maar een kind,' vervolgde Coligny, 'een zuigeling, toen u dit aan mijn moeder heeft geschonken. Ze had het altijd over uw vriendelijkheid en moed.'

Weten jullie, ik wist niet of ik moest lachen of huilen. Hier bracht iemand hulde aan mijn moed! Aan mij, Roger Shallot, die in zijn tijd de snelste vluchter van de christelijke wereld was – dat heb ik keer op keer bewezen, nemen jullie dat maar van me aan. Wanneer er zwaarden getrokken werden en bloed werd vergoten, stond ouwe Shallot, om mijn vriend Will Shakespeare te citeren 'als een hazewind in het blok', klaar om erop los te gaan – maar altijd de tegenovergestelde richting uit. Ik pakte de ring op en bekeek het glinsterende juweel.

'Het is al zo lang geleden,' mompelde ik. 'Zoveel afschuwelijke sterfgevallen. Zoveel gruwelijke moorden.'

Ik verzonk in gepeins en de Coligny liet me alleen.

Later die dag bereidde ik hem een feestelijk onthaal en vervolgens beloonde ik hem rijkelijk, voorzag ik hem van een vrijgeleide naar Dover en keek hem na toen hij vertrok. Zijn komst was een voorteken. Een naargeestige herinnering aan het verleden. Hij had dan wel mijn moed geprezen, maar ouwe Shallot kent de waarheid: het verleden is één pak leugens. Mijn dromen zouden me kwellen. De nachtmerriemannen zouden komen.

Eerst negeerde ik ze, maar toen ik gisternacht wakker werd, met mijn ene hand op de borsten van Phoebé en de andere op die van Margot, staarde ik door het erkerraam naar de schaduwen die over het dikke pak gevallen sneeuw kropen en wist

ik dat ik verder zou moeten schrijven aan mijn memoires. Als ik dat niet deed, zouden de dromen erger worden. Het was tijd om het werk weer op te nemen.

Ik had drie bekers koppige rode wijn gedronken en had me tussen Phoebe en Margot genesteld. (Prachtmeiden zijn het, maar ze zijn stinkend jaloers op elkaar.) We speelden nog een spelletje en toen viel ik in slaap. Ik weet niet of het in een droom of een visioen was, maar op een gegeven moment merkte ik dat ik met mijn gezicht tegen het erkerraam gedrukt stond en het duister in staarde.

Er verscheen een dierenschedel, die door de lucht op me toe zweefde en vlak achter het glas bleef hangen. Toen zag ik een in tempeliersgewaden gehulde ridder, met een zwart gezicht onder een scharlakenrode helm, en op de kam van die helm een nest slangen die woest door elkaar kronkelden in de rottende maag van een kip. In zijn handen hield de ridder een afgehakt, grijs hoofd met verbonden ogen, dat overdekt was met een wriemelende laag insecten.

Andere droombeelden volgden. Ze liepen in elkaar over en waren zo fel, zo dringend dat ik gillend wakker schoot. Ik kon de slaap niet meer vatten tot Phoebe en Margot me een beker Spaanse wijn hadden gebracht en de dans hadden opgevoerd die ze hadden geleerd voor de toneeluitvoering van de laatst gevierde meidag.

En dus zijn we er weer. Omdat het winter is, zit ik niet in het hart van mijn doolhof, maar gewikkeld in een paar dekens op mijn troon met de hoge rugleuning in mijn geheime kamer. Aan mijn ene kant staan een kan rode wijn en een diepe drinkbeker, aan de andere mijn rotting van zwart esenhout, voor het geval dat mijn kapelaan te spotzuchtig wordt. Dat onderkruipsel denkt namelijk dat ik al deze verhalen uit mijn duim zuig, moeten jullie weten. Hij denkt dat ik te veel wijn drink en dat ik lieg dat ik zwart zie. Maar als ik dat doe, dan verschil ik niet veel van lieden van zijn eigen slag, zoals hij donders goed weet. O ja, ik ken hem wel, mijn ondeugende kapelaantje. Ik zie hem wel eens blikken werpen op de ronde dijen van de jonge Phoebe of op de ampele boezem van Margot. De mensen zeggen dat hij graag jonge deernes meetroont naar de hooizolder van een van mijn schuren. Hij zal wel denken dat ik even

dom ben als hij er zelf uitziet! Een hooizolder op een warme zomeravond is nu eenmaal niet de beste plaats om een rondborstige deerne les te geven. Of, bij nader inzien ligt het er misschien aan waar die les over gaat!

Als je het mij vraagt, is mijn kapelaan jaloers op mij. Hij gaat er prat op dat hij een kundig redenaar is en dat hij ferme preken kan afsteken. Twee jaar geleden was hij aan het hof uitgenodigd om ten overstaan van Hare Majesteit de Koningin over bepaalde theologische kwesties te discussiëren. Waar het precies over ging, wil me niet meer te binnen schieten – het had iets van doen met het bestaan van engelen, dacht ik.

Het debat werd ingeleid door een eerbiedwaardige bisschop die het lang niet slecht deed, want hij hield me wel vijf minuten wakker. Het schijnt dat de ouwe knaap daarna nog een uur verder gekletst heeft. Ik werd wakker juist op het moment dat hij van de preekstoel afdaalde en mijn kapelaan aan de beurt was.

Ik zat naast Elizabeth. Ik knikte naar haar en ik souffleerde op luide, voor iedereen verstaanbare toon: ‘Nu is het woord aan de raadsman van de andere partij.’ Een subtiele grap, die alleen de koningin en ik begrepen, en ze begon dan ook onbedaarlijk te lachen. Mijn kapelaan hield zijn redevoering, terwijl zijn broeders, de overige geestelijken, mij alleen maar aangaapten. Toen alles voorbij was, kwam er een oudere bisschop met een loopneus op me af.

‘De spot met iemand drijven is geen kunst, Sir Roger,’ schreeuwde hij. ‘Maar zou u zelf een preek kunnen houden?’

Nou, jullie kennen ouwe Shallot. Wie A zegt, moet ook B zeggen!

‘Natuurlijk kan ik dat!’ riep ik uit.

Hare Majesteit ving mijn blik op, knikte en de leden van de hofhouding gingen weer zitten. Iemand hielp me de hoge preekstoel op. (Ik had iets te veel rode wijn gedronken.) Ik leunde tegen de houten balustrade van het ding en keek met benevelde blikken om me heen.

‘Mijn tekst,’ begon ik, ‘luidt: Wat u niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet. Misschien staat het hun nu eenmaal niet aan wat u zichzelf aandoet.’

Nou, dat werd op een schaterend gelach onthaald. De bis-

schop met de rode neus, die evenveel rode wijn achterover had geslagen als ik, sprong op.

‘Een echte preek!’ brulde hij. ‘Drijft u niet de spot met ons, Sir Roger!’

Elizabeth bewoog haar hoofd met de rode pruik knikkend op en neer en beval me verder te gaan.

‘Een preek met een moraal!’ riep een bisschop uit.

‘Ja,’ brulde een collega van hem. ‘Doe wat u verkondigt, Shallot! Sticht ons.’

Ik leunde dronken tegen de rand van de preekstoel en keek die twee schijnheilige figuren aan. Het leken net twee billen van dezelfde kont.

‘Goed dan,’ brulde ik terug. Vliegensvlug overdacht ik de mogelijkheden.

De koningin, die prachtmeid, beet op haar onderlip. Haar gezicht was paarsrood aangelopen en zelfs haar pruik was iets scheefgezakt omdat ze zich uit alle macht trachtte te beheersen. Ze klapte in haar handen en staarde me gestreng aan.

‘Vooruit, Sir Roger. Houd uw preek kort en geef uw geachte toehoorders ten minste drie thema’s ter overdenking!’ Vluggaf gaf ze me een knipoog.

‘Er was eens,’ begon ik, ‘een mus die naar het zuiden vloog toen het allang winter was.’

Ik zweeg en liet mijn blik gaan over de goegemeente die bijeengekomen was in de met wandtapijten behangen kapel van Hampton Court. De geestelijken keken me boos aan. Elizabeth had haar hoofd gebogen en ze verborg haar hoofd achter haar hand. Volgens mij wist ze al wat er komen ging. De kleine Cecil, haar secretaris, keek strak naar het plafond.

‘Binnen de kortste keren,’ vervolgde ik mijn preek, ‘vormde zich ijs op de vleugels van de mus en viel hij in een schuur. Een koe kwam voorbij en liet een vlaai op de mus vallen. De mus dacht dat hij het niet zou overleven, maar de mest hield hem warm en deed zijn vleugels ontdooien. Behaaglijk en gelukkig begon de mus weer adem te halen en toen te zingen. Een kat die juist op dat moment voorbijliep, hoorde zijn getsjilp, krabde de mest weg, vond de mus eronder en peuzelde hem terstond op.

‘Majesteit, broeders en zusters in Christus, ziedaar mijn

preek!

‘Wat is de moraal van dit verhaal?’ schreeuwde de bisschop. Hij sprong op. ‘Hare Majesteit heeft gezegd dat u ons drie thema’s ter overdenking moest geven.’

‘Begrijpt u het dan niet?’ blafte ik terug. ‘Ten eerste, waarde heer, hoeft niet iedereen die op je schijnt je vijand te zijn. Ten tweede hoeft iemand die je uit de stront haalt niet je vriend te zijn. En ten derde moet je je zelfs in een hoop stront gedeisd houden, ook al zit je daar nog zo warm en knus!’

Nou, daar had ik de poppen aan het dansen! De koningin haastte zich de kapel uit en ik werd onder huisarrest geplaatst in mijn huis in Londen tot ik de bisschop een lijvig excuus zou schrijven. Dat deed ik, en ik kreeg prompt een boete van honderd kronen omdat ik had geschreven dat hij een van de aardigste oude dames was die ik ooit had ontmoet.

Ach ja, als je niet tegen een grapje kunt, moet je ook geen christen willen zijn!

(Ik zie mijn kapelaan schokschouderen. Laat hij het niet wagen om me uit te lachen. Ik zou zijn nek omdraaien als hij de moeite nam om zich te wassen! Maar goed, hij heeft zich weer in de hand. Hij tikt met zijn ganzenveer op de rand van het manuscript en het is tijd om te beginnen.)

We moeten terug naar het verleden. Zie het maar als een lange gang met veel kamers, die stuk voor stuk vol moordenaars zitten. Terug naar die gouden tijden dat ik in dienst was van Benjamin Daunbey, de neef van de grote kardinaal Wolsey. Indertijd waren we beiden speciaal agent in dienst van de kardinaal en was het onze taak om hem en de vorstelijke macht van dienst te zijn. De vorstelijke macht van dienst zijn! Dat was de vette, moordzuchtige, syfilitische Henry de Achtste, de Vorst der Duisternis, de Mol, die zijn koninkrijk van stromen bloed doordrenkte en zijn beste, nobelste hovelingen naar het schavot zond...

Ik ben zover. Ik heb het leren etui geopend waar in verbleekte, goudkleurige cijfers het jaartal ‘1522’ op geschreven staat. We hebben de overblijfselen van dat lang vervlogen, moorddadige tijdperk tevoorschijn gehaald. Ze liggen hier voor me op mijn schrijftafel. Op sommige staan paarse randen van wijnbekers, op andere zijn vlekken van een dieper, schar-

lakenkleurig rood achtergebleven, sporen van het levensbloed van een of andere onfortuinlijke drommel. De ring die ik teruggekregen had speelt verder geen rol. Mijn ogen worden aangetrokken tot de scharlakenrode draden, de stroken stugge zijde, die zo licht, zo aandoenlijk zijn, maar indertijd raadselen verhulden die teruggingen tot de dagen van koning Arthur.

Ik knijp mijn ogen halfdicht en roep het verleden op. Het is haast alsof ik Benjamins stem weer kan horen en ik zie zijn donkere, glimlachende gezicht weer voor me, zijn zachtmoedige ogen en zijn slungelachtige, gebogen gestalte, die zijn uitzonderlijke scherpzinnigheid verhulde. Ach, toen was ik een heel andere man. Geen groot heer, maar een nederig burger, een omhooggevallen snottaap die door Wolsey's neef gered was om de duistere daden van verraad aan Henry's hof te ontraadselen.

In mijn kamer kijk ik naar een schilderij dat in een vergulde lijst aan de muur tegenover me hangt. Een getrouwe weergave van mij in mijn gouden jeugd. Op een keer vroeg Will Shakespeare me of ik mezelf wilde omschrijven zoals ik toen was.

'Ik was een uitgemergelde schavuit met een magere tronie,' antwoordde ik. 'Een nar, een armoedige zwendelaar, een holo-gige, gewiekste schooier.'

Will bedankte me en verwerkte mijn woorden zoals gewoonlijk in een van zijn toneelstukken. Dezelfde beschrijving is te vinden in zijn *Comedy of Errors*, een verfijnd, humoristisch stuk, dat ik met mijn goud heb ondersteund.

Maar nu terzake, geen getreuzel meer. Het doek gaat op en het bloedige drama kan beginnen. Ik zal de boze geesten uit mijn hoofd verdrijven. Mijn ziel reinigen van demonen, ze gelasten terug te keren naar de hel en hun heer Satan te zeggen dat ze door mij gestuurd zijn. (O, trouwens, diezelfde zinsnede is terug te vinden in een van de toneelstukken van Shakespeare. Ook die woorden heeft hij aan mij ontleend!)

HOOFDSTUK 1

Nadat we in de zomer van 1521 waren teruggekeerd uit Frankrijk, liet de grote kardinaal Thomas Wolsey mijn meester, Benjamin Daubey, met rust. Zoals we later te weten kwamen, had de ouwe Tom toen andere zaken aan zijn hoofd. De dikke kardinaal had namelijk één grote nachtmerrie, moeten jullie weten: hoe de koning in het gareel te houden. Het verhaal gaat zelfs dat hij daarvoor een toverring gebruikte om demonen op te roepen en dat hij de opperheks, een snol die Mabel Brigge werd genoemd, in dienst had genomen om een satanische vastentijd in acht te nemen, opdat hij de geest van de koning stevig in zijn greep kon blijven houden.

De ouwe Wolsey was een dwaas. Dat heb ik hem ook gezegd toen hij op sterven lag in Leicester Abbey en hij alle vorsten, en Henry in het bijzonder, vervloekte.

Nu had Henry, dat satansgebroed, zijn hersens achter zijn broekklep zitten en was zijn ziel een baaierd van tegenstrijdige emoties. Hij was een overtuigd katholiek en toch verbood hij de misviering. Een geleerd man, maar toch liet hij Tom More ter dood brengen. Een trouwe vriend, tot hij je beu was. En bovenal, een liefhebbend echtgenoot, tot zijn oog op een jongere, knappere vrouw viel.

Misschien hebben jullie gelezen dat Henry een mannelijke opvolger wilde en zijn beide dochters afwees. Eerst de arme